

ARBOGA KOMMUN

Årsredovisning 2023

Fritids- och kulturnämnden

Fritids- och kulturnämnden
2024-02-12

Innehåll

1	Inledning	3
2	Verksamhetens uppdrag och ansvar	4
3	Årets verksamhet	6
4	Måluppfyllelse.....	12
4.1	Strategiskt område Inspirerande livsmiljö	13
4.1.1	Kommunfullmäktiges mål 2 Arboga är tryggt och inkluderande	13
4.1.2	Kommunfullmäktiges mål 4 Ett rikt och varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter	16
4.1.3	Kommunfullmäktiges mål 5 En ekologisk hållbar kommun	19
4.2	Strategiskt område Inspirerande lärande och arbete	20
4.2.1	Kommunfullmäktiges mål 6 En god och likvärdig utbildning för alla	20
4.3	Strategiskt område Inspirerande organisation	23
4.3.1	Kommunfullmäktiges mål 8 En attraktiv arbetsgivare.....	23
4.3.2	Kommunfullmäktiges mål 9 En långsiktig hållbar ekonomi.....	25
5	Internkontroll	26
6	Barnrättsarbete.....	27
7	Ekonomi	29
7.1	Driftredovisning	29
7.2	Investeringsredovisning.....	32
8	Nyckeltal	33
9	Utredningsuppdrag	34
10	Framtid.....	35
11	Sammanfattning	37

1 Inledning

Nämnderna, bolagen och styrelsen ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämndssammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

Tertialuppföljning som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),

Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,

Årsredovisning som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, april, augusti och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna.

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning 4 kapitlet (LKBR 2018:597) finns allmänna bestämmelser om årsredovisningen. Årsredovisningen innehåller övergripande information av den verksamhet som bedrivits under året och information om kommunens ekonomiska resultat och ställning.

2 Verksamhetens uppdrag och ansvar

Fritids- och kulturnämnden fullgör kommunens uppgifter inom fritids- och kulturverksamheten.

Nämnden ansvarar för biblioteket, som också är skolbibliotek och medborgarkontor, Ekbacksbadet samt verksamheter inom förening och idrott.

Nämnden bedriver till största delen icke lagstyrd verksamhet. Inom Fritids- och kulturnämndens område är det folkbibliotek, skolbibliotek och lotteriregistreringen som är lagreglerad.

Biblioteksverksamheten i Sverige lyder under Bibliotekslagen (2013:801). Ändamålen formuleras i 2 §: "Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla."

Arboga bibliotek ska enligt Biblioteksplan 2023 - 2025 erbjuda en biblioteksservice angelägen för alla som befinner sig i kommunen, oavsett ålder, kön, bakgrund och förmåga. Bibliotekets tjänster ska anpassas och erbjudas allt efter Arbogabornas skiftande behov och samhällets utveckling. Enligt lagen ska barn och unga prioriteras, såväl som personer med funktionshinder samt personer med annat modersmål än svenska. Skolbiblioteket och medborgarkontoret ingår i uppdraget, samt ansvaret för kommunens konstsamling och konstnärlig utsmyckning vid nybyggnationer i offentlig miljö. Bibliotekets verksamhet regleras i Bibliotekslagen, (SFS nr 2013: 801) samt i Skollagen 2 kap. 36 § (SFS 2010:800).

Nämnden ska delta i det förebyggande ungdomsarbetet tillsammans med övriga förvaltningar och lokala aktörer. Nämnden har samordningsansvaret för det gemensamma arbetet.

Ekbacksbadet består av inomhusbad och sommartid också av utomhusbad. Ekbacksbadet erbjuder aktiviteter och kurser för allt ifrån bäbisar till pensionärer.

Nämnden ansvarar för registrering av lotteri enligt 6 kapitlet 9 § Spellagen. Spellagen reglerar att kommunen är den myndighet som registrerar lotterier för allmännyttiga ändamål anordnade av ideell förening eller trossamfund inom den egna kommunen.

Föreningar och studieförbund har möjlighet att ansöka om föreningsstöd till sin verksamhet. Föreningar erbjuds också stöd för verksamhetsutveckling. Fritidsbanken

samordnas inom enheten. Där sker utlåning av skänkt sportutrustning helt gratis till barn och ungdomar i första hand.

Fritids- och kulturnämnden har ansvaret för spår, leder och naturbadplatser, där det finns skötselavtal med en förening

3 Årets verksamhet

Ny mandatperiod inleddes 1 januari och därmed tillträdde en ny nämnd och ny ordförande.

Gemensamt

Kommunstyrelsen beslutade 2022-03-29, § 69 att kommunstyrelseförvaltningen får uppdrag att utreda framtida uppdrag och omfattning för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter. En extern utredare genomförde under våren utredningen.

2022-09-27 beslutade kommunstyrelsen, § 155, att ge kommundirektören i uppdrag att tillsammans med skolchef, fritids- och kulturchef och övriga berörda fortsätta utreda med inriktningen mot att bilda en ny förvaltning eller en stabil förvaltningsorganisation. Kommunstyrelsen beslutade 2023-02-21, § 30, KS 105, att fritids- och kulturförvaltningen upphör som egen förvaltning från och med den 1 maj 2023. Ungdomsenheten, men kulturskolan och fritidsgården Gluggen överförs till barn- och utbildningsförvaltningen och övriga enheter överförs till kommunstyrelseförvaltningen. Fritids- och kulturnämnden fortsätter sitt uppdrag och samordnas från kommunstyrelseförvaltningen. Den 10 mars inkom ett överklagande till Förvaltningsrätten i Uppsala. Parten för överklagandet ansåg att frågan hanterats felaktigt, då kommunstyrelsen inte konsulterat fritids- och kulturnämnden innan beslutet fattats och att inte frågan om förvaltningens upphörande överlätits till kommunfullmäktige.

Förvaltningsrättens dom inkom 2023-04-25. Förvaltningsrätten upphävde det överklagade beslutet. Förvaltningsrättens motiv: "Enligt förvaltningsrättens bedömning finns ett utrymme att på nämndnivå fatta beslut om hur förvaltningen ska organiseras i olika avseenden. Det aktuella beslutet innebär dock att fritids- och kulturnämnden inte kommer ha någon egen förvaltning alls. Ett sådant beslut innebär ställningstagande till en principiell fråga som det ankommer på fullmäktige att ta ställning till. Det aktuella beslutet strider därför mot 13 kap. 8 § kommunallagen. Beslutet ska därför upphävas. Vid denna utgång saknas skäl att ta ställning till frågan vilken betydelse frågan om samråd mellan nämnden och styrelsen, samt beslutets förenlighet med reglementet har för beslutets laglighet"

Efter att beslutet om organisation för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter upphävts av Förvaltningsrätten behandlade kommunstyrelsen åter ärendet den 16 maj 2023 och beslutade att kommunstyrelsens förslag remitteras till fritids- och kulturnämnden för yttrande. Fritids- och kulturnämndens yttrande från sammanträde 2023-05-25: Fritids- och kulturnämnden ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-06-01 § 91, att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att klargöra hur kallelsen till fritids- och kulturnämndens extra sammanträde den 25 maj 2023 skedde samt beredningstid för nämnd, och klargöra varför inte hela förvaltningsorganisationen har setts över.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-06-12 § 98 (KS 105/2022):

1. Motiven till återremissen bedöms klargjorda och ingen anledning till justering eller behov av åtgärder föreligger.
2. Fritids- och kulturförvaltningen upphör som egen förvaltning från och med den 15 juli 2023.
3. Fritids- och kulturförvaltningens Ungdomsenhet (kulturskola och fritidsgård) överförs till barn- och utbildningsförvaltningen och ingår i barn- och utbildningsnämndens ansvar. Övriga enheter övergår till kommunstyrelseförvaltningen.
4. Ekonomisk driftram för Ungdomsenheten 2023 uppgår till 10 655 tkr och ekonomisk investeringsram för Ungdomsenheten 2023 uppgår till 360 t kr.

All personal, inom tidigare fritids- och kulturförvaltningen har erbjudits tjänst inom kommunstyrelseförvaltningen respektive barn och utbildningsförvaltningen. Samtliga har tackat ja till erbjudandet.

Arbete pågår med att forma den nya organisationen.

Nämndsekreteraren har varit utlånad till barn- och utbildningsnämnden från 1 januari till 15 juni. Nämndsekreteraren i barn- och utbildningsnämnden var föräldraledig.

Kriget i Ukraina, höga elpriser, inflation och leveransproblem har påverkat verksamheterna.

Fritids- och kulturnämnden ingår i ett nytt eu-projekt tillsammans med socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen - destination jobb.

Ungdomsenheten

Kulturskolan och fritidsgårdens Gluggens budget och verksamhet har flyttats till barn och utbildningsnämnden. Under våren beslutade barn- och utbildningsnämnden om mål och indikatorer för kulturskolan och fritidsgården. Uppföljning av budget och verksamhet sker från och med delårsrapporteringen 2023 av barn- och utbildningsnämnden.

Biblioteket

De schemalagda skolklasserna i årskurs 3, 4 och 5 har kommit igång med sina klassbesök, i samma utsträckning som före pandemin. Skolbibliotekarien är efterfrågad vid lästema-satsningar på skolorna och i förskolan. Under våren har besök på förskolan Myran och Laduback prioriterats för att förstärka undervisningen där med bokprat och lästips. Kultur i skolan - scenkonst för elever har bjudit på ett varierat utbud under året.

Biblioteket har haft ett brett och varierat utbud av aktiviteter för barn och vuxna. För de vuxna har det erbjudits författarbesök, läsfrämjande insatser och föreläsningar inom vitt skilda ämnen. För barnen har det bjudits på teater, sagostunder och ett brett utbud av lovaktiviteter.

Läsfrämjande insatser har genomförts på Gluggen, i samverkan med föreningslivet samt ute på skolor. Biblioteket deltar i projektet bokstart, som omfattar hela Västmanland. Bland annat har en pekboksklubb genomförts under sommar och höst.

Arrangemanget Queerhäng på biblioteket rönt en del uppmärksamhet, bland annat i en egen artikel i Arboga tidning. Den nya ungdomsaktiviteten arrangerades för att synliggöra och ge plats för personer mellan 10 och 18 år som identifierar sig utanför normen, något som i enlighet med statliga direktiv ska stöttas. Aktiviteten inföll under Banned booksveckan, som i år lanseras på bred front i Sverige den 9–15 oktober på initiativ och med stöd av Svenska PEN, Dawit Isaak-biblioteket, Malmö stad samt Catarina och Sven Hagströmers Stiftelse.

Också för vuxna har flera läsfrämjande aktiviteter genomförts, nämnas kan "boken kommer" och shared reading med de äldre på Götgården.

Tio konstutställningar har genomförts under året, varav en arrangerades av fritidsgården Gluggen.

Konstupphandlingarna för Åspegeln och Skogsgläntan är avslutade. Invigning av granstugan på Skogsgläntan var i juni med sång, musik och glass. Konstnären Ulf Mejergren skapade en Granstuga, efter besök på förskolan och samtal med såväl personal som barn i verksamheten. Invigningen av konsten på Åspegeln har ännu inte kunnat genomföras. Den konstnärliga gestaltningen kallad Den hemliga trädgården, kommer därför att visas för allmänheten med en film som är under produktion och beräknas klar för publicering på kommunens hemsida i början av 2024. Bilderna som ingår har monterats upp på väggar i korridorer och trapphus. Det är en platsanknuten, fast konst som kännetecknas av ett färgstarkt, organiskt tema.

Ärenden gällande elpriser och näthandelsproblem har varit i fokus för konsumentvägledningen.

Personalen har utökats med biblioteksassistent, 0,30 tjänst, inom ordinarie budgetram samt statsbidrag.

Under augusti stod Arbogaåns vattenflöde över normala nivåer. Förebyggande åtgärder vidtogs genom att tömma de nedre hyllplanen i magasinets skolbiblioteksbokbestånd samt flytta upp böckerna från de nedersta hyllplanen i magasinet i övrigt högre upp i reolerna.

En av magasinets tunga vagnar i magasinets kompaktsystem har varit trasigt en längre tid men har nu kunnat lagas. Initialt var tanken att hela systemet behövde bytas ut, men tack vare hög kvalitet på kompaktsystemet var reparation möjlig, och att föredra ur ett längre perspektiv

Inomhusklimatet i bibliotekets personalutrymmen är och har varit bekymmersamt länge. Det är kallt på vintern och varmt på sommaren. Vissa förbättringar har genomförts. En beställningsorder för anpassning av verksamhetslokaler har lämnats under våren till KFIA, för att få till stånd en klimatanpassning av lokalerna, bland annat genom att förbättra ventilationen

Eckacksbadet

Under året har 90 kurser genomförs med alltifrån babysim till vattengympa för pensionärer.

Relaxavdelningen på Eckacksbadets övervåning har renoverats. Arbetet påbörjas under sommaren 2022 och relaxen öppnade igen i början av mars 2023. Diverse underhållsarbeten har skett både för inomhusbadet och utomhusbadet.

Utebadet var öppet 10 juni till 20 augusti. Tyvärr har besökssiffrorna varit de lägsta på många år. Detta på grund av det regniga juli och augusti.

Eckacksbadet fick ändra sina öppettider under hösten på grund av lagen gällande 11 timmars dygnsvila.

Under hösten har Eckacksbadet haft flera problem med driften. Ångbastun gick sönder och det dröjde i två månader innan den kunde repareras på grund av att leverans av reservdelar dröjde. Ett vattenrör till nya bubbelpoolen lossnade och läckte vatten ner genom taket i undervisningsbassängen. Felet lagades omgående. I början på november var allt vatten var grönt i bassängerna när personalen kom till arbetet. Driftstörningen gjorde att badet var stängt en dryg vecka. Felet åtgärdades och vattenprover skickades in på analys innan badet kunde öppna igen. Veckan före

jul drabbades badet återigen av missfärgat vatten. Badet fick återigen stängas i en dryg vecka, då felet åtgärdades och vattenprover togs.

Verksamheten och försäljningen drabbades och personalen hade flera hundra samtal att ringa till deltagarna i de olika grupperna eftersom de olika kurserna ställdes in under driftstoppet.

Föreningsstöd

Arboga har ett aktivt och engagerat föreningsliv. Under de senaste åren har pandemin satt stopp för en stor del av de verksamheter som planerats. Under 2023 fanns inte längre några restriktioner och verksamhet kunde börja leva som vanligt igen

Investeringsstödet, 300 t kr, återinfördes 2022 enligt beslut i nämnden 2021-10-28, FKN 64/2021, efter att ha varit borttaget sedan 2020. Investeringsbidragen till föreningarna togs bort från 2020. Fritids- och kulturnämnden beslutade 2023-02-06 § 10. FKN 14/2023 om den strategiska ekonomiska planen för 2023. För att anpassa nämndens verksamhet till ram togs investeringsstödet bort från och med 2023.

Under året har ett samverkansprojekt mellan barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och fritids- och kulturnämnden startats. Med fokus på Nybyholmsområdet och med skolan som utgångspunkt är målet att med gemensamma krafter öka skolresultat och skolnärvaro, minska antalet personer som får försörjningsstöd och öka antalet aktiva i föreningsaktiviteter samt öka den fysiska aktiviteten i området. En familjecoach anställdes i projektet via skolan och arbetar både operativt med barnen och strategiskt med övriga aktörer.

Den stor del av fritidsaktiviteterna, som genomförs i kommunen arrangeras av det ideella föreningslivet. Allt från biovisning och operaföreställningar till röjning av spår och leder sköts i mångt och mycket av föreningar. För att ge föreningar möjlighet att genomföra detta på ett långsiktigt sätt, ge dem möjlighet att planera sina insatser och också säkerställa för allmänheten att det finns ett attraktivt utbud av fritidsaktiviteter ses avtalen med föreningar över. Under 2023 har Arboga Alpina kunnat få ett avtal på driften av Teknikbacken, vilket säkerställer snötillverkningen i kommunen över tid. Arboga Medeltidsförening har också fått ett arrangörsavtal, vilket gör att de populära medeltidsdagarna tryggare kan planeras med säkrare ekonomiska förutsättningar. Dialog med övriga arrangörsföreningar och föreningar med ansvar för underhåll av spår och leder pågår.

Ansvar för bokningar, felanmälningar och drift av lokaler har flyttats över till de kommunala bolagen. En nära samverkan fortgår och arbetet fortsätter att utvecklas och organisationerna arbetar med att implementera de nya arbetssätten.

Fritidsbankens centrala organisationen arbetar med att digitalisera utlåningssystem och erbjuda möjligheter att ta fram statistik på ett enkelt sätt. Arboga har ännu inte kommit igång med det digitala utlåningssystemet utan ser fram emot att ta nya digitala steg inom kort.

En förvaltningsövergripande samverkansgrupp arbetar med frågor kopplade till förebyggande aktiviteter för barn och ungdomar. I samverkan med Svenska kyrkan har ett särskilt fokus lagts på motorburen ungdom under året. Efter ett kartläggningsarbete framkom att den gruppen var viktig att prioritera. Svenska kyrkans ungdomsgrupp har med hjälp av ekonomiskt stöd från Arboga kommuns arbetsgrupp för förebyggande ungdomsarbete genomfört ett antal olika aktiviteter. En dialog mellan svenska kyrkan, polis och säkerhetssamordnare har också inletts. Detta för att kunna nyttja det nätverk och den plattform som svenska kyrkan har byggt upp för att skapa relation med andra samhällsaktörer.

Under året har också ett samarbete mellan föreningslivet och Arboga kommun fördjupats. Föreningar har fått utbildning i hur de på ett lättare sätt ska kunna ta emot nya medlemmar, med särskilt fokus på de som står långt ifrån föreningslivet idag. En föräldrautbildning för föräldrar som önskar mer kunskap om vad föreningsliv innebär har genomförts. Det har också utbildats nya ledare via Vasagymnasiets kurs "Organisation och ledning" där RF-SISU Västmanland stått för ledarskapsutbildning. Ungdomarna kommer ha möjlighet att examinera delar av sin kurs ute hos föreningar i Arboga. Något som ger möjlighet för föreningar att hitta nya ledare och på så sätt kunna erbjuda fler aktiviteter framöver.

4 Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen, nämnderna/bolagens styrelser har egna mål och indikatorer som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Verksamheterna beslutar om aktiviteter som öka måluppfyllelsen.

Bedömningen av målen grundar sig på en utvärdering av vad som gjorts under året för att uppnå en ökad måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål eller av bolagets, nämndens eller styrelsens egna beslutade mål. Om indikatorerna har bidragit till ökad måluppfyllnaden är ett av flera områden som utvärderas.

I bedömningen av måluppfyllelsen använder Arboga fyra nivåer. Målet bedöms vara helt uppnått, i hög grad uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt.

- Målet är helt uppfyllt
- Målet är i hög grad uppfyllt
- Målet är delvis uppfyllt
- Målet är ej uppfyllt
- Målet är ej utvärderat

Till målen i styrmodellen finns indikatorer där syftet är att kunna följa resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Till indikatorerna finns det ett målvärde för varje år 2023, 2024, 2025 och 2026.

Indikatorerna bedöms utifrån fyra nivåer. Om ingen utvärdering är gjort anges inget värde, Ej accepterat värde, Nära målvärdet och målvärdet uppnått.

- Målvärdet uppnått, uppfylld nivå större än 95 procent av målvärdet
- Nära målvärdet, delvis uppfylld nivå 80-95 procent av målvärdet
- Ej accepterat värde, inte uppfylld nivå mindre än 80 procent av målvärdet
- Inget värde angetts, ingen utvärdering

4.1 Strategiskt område Inspirerande livsmiljö

4.1.1 Kommunfullmäktiges mål 2 Arboga är tryggt och inkluderande

Fritids- och kulturnämnden ska ge förutsättningar för att trygga och inkluderande aktiviteter erbjuds

Bedömning

De arrangemang som Arboga kommun ansvarar för tillsammans med föreningarna, till exempel valborg och nationaldagen, har alla kunnat genomföras, för första gången på ett par år. Arrangörsföreningarna är igång med sina arrangemang efter pandemin.

Aktiviteter med betoning på trygghet och inkludering ingår i bibliotekets grunduppdrag. Biblioteket är till för alla, oavsett funktionsnedsättningar, sociala och ekonomiska förutsättningar, religion, ålder, könsidentitet, etnisk bakgrund, modersmål ska kommunens samtliga invånare kunna känna sig trygga och inkluderade på biblioteket. Det innebär att biblioteket anordnat "Boken kommer" för de som inte själva förmår ta sig till biblioteket för att låna böcker, "Queerhäng" för unga med könsidentitet utanför samhällets könsnormer, bokträffar med betoning på lättläst för vuxna med annat modersmål som vill träna svenska bland annat.

Biblioteket hjälper till med att marknadsföra evenemang i kommunens föreningsamverkan. Biblioteket bistår med försäljning av arrangörsföreningarnas evenemangsbiljetter vilket möjliggör för personer utan skrivare, smartphones eller annan digital åtkomst kan skaffa biljetter i förväg.

Medborgarkontoret erbjuder vägledning i den omfattning som är målet.

Indikatorer	Utfall	Utfall	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde	Mål 2026	Bedömning
	2020	2021			2023		
Antal arrangemang som Arbogas arrangörsföreningar erbjuder per år ska vara minst 45 arrangemang	15	20	45	45	45	45	
Medborgarkontoret erbjuder information och vägledning under minst 10 timmar i veckan utöver kontorstid (08,00-17,00)		7	11	11	10	10	

Fritids- och kulturnämnden ska verka för att det finns möjlighet till spontana aktiviteter

Fritids- och kulturnämnden ska verka för att det finns möjlighet till spontana aktiviteter

Bedömning

Under vinterhalvåret erbjuds varje vecka allmänhetens åkning i ishallen i Arboga. Där får alla möjlighet att testa att åka skridskor både med och utan klubba. Att delta i allmänhetens åkning kräver inga förkunskaper, ingen anmälan och är helt kostnadsfritt.

Föreningslivet har, med hjälp av medel från gruppen för förebyggande ungdomsarbete, erbjudit "öppen hall" vissa kvällar. Öppen hall innebär att en, eller flera föreningar håller en idrottshall öppen för ungdomar. Ungdomarna får möjlighet att delta i aktiviteter, umgås eller skapa egna aktiviteter. Deltagandet är kravlöst och syftar till att bidra till en meningsfull fritid. "Öppen hall" är ett nytt sätt att erbjuda kravlös möjlighet till aktivitet och konceptet behöver arbetas med över tid.

Genom att ha skötselavtal med olika föreningar erbjuds flera spår och leder i kommunen. I anslutning till flera av spåren finns också utegym som uppmuntrar fysisk aktivitet och rörelse hos besökarna.

På fritidsbanken finns möjlighet att kunna låna material helt kostnadsfritt, vilket möjliggör för fler att utöva idrott.

Eckbacksbadet har generösa öppettider som möjliggör motion och nöjesbad på olika tider. Öppettiderna minskades under hösten med anledning av regeln om 11 timmars dygnsvila. Trots detta nås målet. Tyvärr har badet tvingats ha stängt två perioder under hösten på grund av driftproblem.

Indikatorer	Utfall	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde	Mål 2026	Bedömning
	2020				2023		
Öppen anläggning ska erbjudas minst sex gånger per år				3	6	6	
Ekbacksbadet ska vara öppet minst 75 timmar/vecka				77	75	75	

4.1.2 Kommunfullmäktiges mål 4 Ett rikt och varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter
Fritids- och kulturnämnden ska verka för att det erbjuds ett varierat utbud av fritids- och kulturverksamheter, med barn och unga som främsta prioritet.

Bedömning

Under skollov samordnas aktiviteter som erbjuds för lediga barn och ungdomar. Biblioteket, Ekbacksbadet och ungdomsenheten anordnar aktiviteter liksom många av kommunens föreningar. Det har till exempel anordnats pysselverkstäder, rollspel och sommarboken-träffar på biblioteket. Barn i årskurs fyra till nio har fått badarmband som berättigat till gratis bad tre dagar/vecka under sommarlovet. Föreningslivet har bland mycket annat erbjudit sommarskoj på museet och flera föreningar har erbjudit möjlighet att prova på olika idrotter.

Biblioteket har erbjudet många aktiviteter med stor variation för både barn och vuxna. Författarbesök, lästräffar på lätt svenska, föreläsningar inom vitt skilda områden och Rutan - barnteater för de yngsta, i samverkan med Arboga museum, Svenska kyrkan/Arbogabygdens församling och Arboga teaterförening.

Ekbacksbadet har erbjudit och genomfört 90 kurser.

Genom arrangörsavtal med föreningarna erbjuds både biovisningar, teaterföreställningar och musikunderhållning för allmänheten. Fritid- och kulturnämndens bidragsutskott fattar årligen beslut om verksamhetsbidrag till föreningslivet. Genom ekonomiska medel direkt till föreningarnas verksamheter

stöttar nämnden fortsatt utveckling och ett brett utbud av möjligheter till föreningsdeltagande inom Arboga kommun.

Indikatorer	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Målvärde	Mål 2026	Bedömning	
	2020	2021	2022	2023	2023			
Ekbacksbadet ska genomföra 75 stycken kurser per år		75	86	90	75	75	●	
Antal föreningsmedlemmar bland föreningar som söker föreningsbidrag ska öka			7 779	7 934	7 780	7 800	●	
Minst 30 avgiftsfria lovaktiviteter ska erbjudas och samordnas inom förvaltningen	60	45	43	48	30	45	●	

Fritids- och kulturnämnden ska verka för att vuxna och äldre har ett bra utbud av aktiviteter

Bedömning

Det finns möjlighet för allmänheten (över 18 år) att boka lokaler för motion och idrott via nätet. Tjänsten behöver marknadsföras bättre, då den kommit i skymundan under pandemin. En markant ökning av bokningar har skett 2023.

Genom att ha skötselavtal med olika föreningar erbjuds flera spår och leder i kommunen. I anslutning till flera av spåren finns också utegym som uppmuntrar fysisk aktivitet och rörelse hos besökarna.

Biblioteket har ett brett utbud av aktiviteter för vuxna/äldre i form av föreläsningar, författarbesök utställningar. Biblioteket har också erbjudit boken-kommer och haft "shared-reading" med boenden på Götgården.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde	Mål 2026	Bedömning
Antalet bokade timmar i idrottshallar av icke föreningsanslutna ska öka i förhållande till 2020 års bokningar	4	12	114	970		150	

4.1.3 Kommunfullmäktiges mål 5 En ekologisk hållbar kommun

Fritids- och kulturnämndens verksamheter ska skötas på ett energieffektivt och klimatsmart sätt

Alla verksamheter är medvetna om och arbetar med bland annat att minska elförbrukningen.

Elförbrukning 2019: 551 344 kwh

Elförbrukning 2023: 538 552 kwh

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning
Ekbacksbadets energianvändning ska minska från 2019 års förbrukning.		54 647	51 700	12 792		51 300	

4.2 Strategiskt område Inspirerande lärande och arbete

4.2.1 Kommunfullmäktiges mål 6 En god och likvärdig utbildning för alla

Fritids- och kulturnämnden ska stödja möjligheter till livslångt lärande.

Bedömning

I bibliotekets verksamhet finns stora möjligheter till det livslånga lärandet. Den regionala samverkan Bibliotek i Västmanland ger tillgång till Västmanlands hela bokskatt i de tio kommunernas folkbibliotek, något som utnyttjas i växande omfattning i Arboga. Tack vare cirkulation av medier mellan länets bibliotek kan invånarna kostnadsfritt få tillgång till bred och djup kunskap, information och kultur i sin egen kommun vilket möjliggör studier på distans. Utlåningsstatistiken visar att nyttjandegraden av denna service ökar.

Biblioteket har haft ett stort utbud på aktiviteter som främjar livslångt lärande. Drygt 55 aktiviteter har genomförts i samarbete med andra aktörer.

Indikatorer	Utfall	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde	Mål 2026	Bedömning
	2020				2023		
Biblioteket ska i samverkan med andra aktörer erbjuda minst 25 publika arrangemang	10	20	23	55	25	25	
Bibliotekets inköp av nytgivna medier ska till 40 % utgöras av medier för barn och unga.		41.5	52.0	60.0	40.0	40.0	

Fritids- och kulturnämnden ska verka för ökat läsande

Bedömning

Statsbidrag har möjliggjort en ökad satsning på läsfrämjande aktiviteter i bibliotekets verksamhet sedan fem år tillbaka. Denna satsning ger biblioteket större utrymme att verka för ökat läsande, framför allt bland barn och unga.

Biblioteket har samverkat med Arboga atletklubb och Arboga ryttarsällskap och är regelbundet på fritidsgården Gluggen för att nå dem biblioteket vanligtvis inte når. Den ökande satsningen på lovaktiviteter och läsfrämjande aktiviteter på Gluggen och i ridskolan har lett till att biblioteket nått betydligt fler barn och unga än tidigare år. Samarbetet har bland annat lett till två författarbesök på Gluggen samt bokträffarna med Bannedbooks-tema. Dessutom fler ungdomar upp ögonen för hur litteraturen och läsning kan uppfattas som en maktfaktor.

Två bibliotekarier har förlagt några timmar av sin arbetstid på Gäddgårdsskolan och Stureskolan för att minska ett upplevt avstånd mellan biblioteket och skolans elever.

I projekt Bokstart, som omfattar hela Västmanland, möter barnbibliotekarien föräldrar till små barn (0-3 år), och pratar med dem om barns språkutveckling. Det som är viktigt att känna till är vikten av att läsa högt för sina barn, att prata med barnen i vardagen om stort och smått och att bejaka det lilla barnets språkstande. Biblioteket fått flera Bokstartsbesök, då familjen kommer till biblioteket. Bokstartsbesöken har också ägt rum på Öppna förskolan där många småbarnsföräldrar deltar i aktiviteterna med sina yngsta. Vid ett tillfälle anordnade biblioteket sago-yoga på Öppna förskolan i som en del i projektet.

Arbetet med att bjuda in samtliga förskoleklasser, nio klasser, till biblioteket för att få bekanta sig med biblioteket, dess lokaler och med personal har inte hunnits med. Vid årets slut är det endast en 23 elever som har lånekort i årskurs ett av nio klasser. Detta arbete ska nu prioriteras.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning
Minst 75% av skoleleverna ska ha lånekort när de börjar årskurs 1.				15%	75%	80%	

4.3 Strategiskt område Inspirerande organisation

4.3.1 Kommunfullmäktiges mål 8 En attraktiv arbetsgivare

Fritids- och kulturnämnden En attraktiv arbetsgivare

Arboga kommun arbetar aktivt och strategiskt med kompetensförsörjning. Det handlar om att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetens i organisationen. Medarbetarna och deras kompetens är kommunens viktigaste resurs.

För att utveckla Arbogas attraktivitet och för att möta framtida demografiska utmaningar behöver alla arbetsgivare arbeta aktivt för en god och hållbar arbetsmiljö. I Arboga kommun finns tydliga värderingar och ett medarbetarskap som präglas av ansvar och respekt, där professionalism, mod och innovation är centrala ledord. En nyckelfaktor för detta är ett gott ledarskap som främjar en arbetsmiljö som präglas av tillit, arbetsglädje och delaktighet.

Fokusområden

- Attraktiv arbetsgivare
- God och hållbar arbetsmiljö
- Medarbetarskap
- Ledarskap

Målet är kopplat till målområdena Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt och delmålen God ekonomisk utveckling i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) samt Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Bedömning

Medarbetarna ska känna sig delaktiga och ha inflytande över utvecklingen av verksamheten. För att uppnå detta genomförs APT, personalmöten, planeringsdagar och informella möten för att fånga upp aktuella frågor. Pulsmätningarna är en annan del i att fånga upp frågor som är viktiga för arbetsmiljön. Pulsmätningarna följs upp på APT.

HME och HME- ledarskap uppnår målvärdet för 2023. Vad gäller frisknärvaro ligger mätningen väldigt nära målvärdet, men når inte riktigt ända fram.

Utbildning/fortbildning, studiebesök och erfarenhetsutbyte med andra verksamheter inom samma område är viktiga för delaktighet och

verksamhetsutveckling. En kompetensförsörjningsplan för fritids- och kulturnämndens verksamheter har tagits fram och arbete enligt den sker under 2023.

Indikatorer	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Målvärde	Mål	Bedömning
	2020	2021	2022	2023	2023	2026	
Frisknärvaro			36	59	60	60	
Hållbart medarbetarengagemang				85	85	85	
Hållbart medarbetarengagemang - ledarskap				91	88	88	

4.3.2 Kommunfullmäktiges mål 9 En långsiktig hållbar ekonomi

Fritids- och kulturnämnden En långsiktig hållbar ekonomi

En långsiktig hållbar ekonomi innebär ordning och reda, en god ekonomi nu och i framtiden, ansvarsfullt och effektivt nyttjande av kommunens resurser.

Skattesatsen ska vara oförändrad. Kommunens kärnverksamhet och människors möjligheter till egen försörjning ska prioriteras.

Hållbar utveckling kräver smarta arbetssätt, medarbetare som mår bra, kommunikation, kvalitet, god service och tillgänglighet. Organisationen ska använda digital teknik som frigör resurser för att höja kvalitet inom andra områden. Det är viktigt att fortsätta arbeta för ständiga förbättringar i verksamheten för att uppnå ökad effektivitet.

Fokusområden

- Resultat
- Effektivitet

Målet är kopplat till målområdena Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt och delmålen God ekonomisk utveckling i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) samt Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Bedömning

Nämnden har hållit sin budgetram.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde	Mål 2026	Bedömning
Budgetavvikelse, Tkr				187	0	0	
Verksamheten är ändamålsenlig				100.00%	95.00%	100.00%	

5 Internkontroll

Fritids- och kulturförvaltningen har under året arbetat med intern kontroll enligt internkontrollplan 2023 som antagits av fritids- och kulturnämnden.

Följande rutiner har kontrollerats:

Administration

- Offentlighetsprincipen posthantering och registrering
- Delegering
- Att kommunen kan gå miste om statliga medel
- Barnkonvention

Verksamhetsspecifikt

- Skötselavtal

Den interna kontrollplanen för år 2023 har följts, samtliga kontroller har åter rapporterats och inga större avvikelser har konstaterats.

Skötselavtal är ett område där utvecklingsarbete kommer ske under 2024.

6 Barnrättsarbete

Gemensamt

Arboga kommun har genom barnkonventionen ansvar för att se till att alla barn och unga får sina rättigheter tillgodosedda. 2020 blev barnkonventionen lag och förvaltningsövergripande arbete pågår för implementering av barnkonventionen i kommunens verksamheter.

Barnkonsekvensanalys har gjorts i beslutsärenden till fritids- och kulturnämnden.

Biblioteket

Medarbetare har deltagit i kompetensutveckling inom barnrättsområdet.

I enlighet med bibliotekslagen som slår fast att folkbiblioteken särskilt ska främja språkutveckling och läsning hos barn och unga, har Arboga bibliotek ett dubbelt uppdrag. Som skolbibliotek arbetar biblioteket kontinuerligt med ett läsfrämjande aktivitetsutbud för skolans elever. Skolbiblioteket förmedlar läsning av god kvalitet och relevans för eleverna vid de lärarledda klassbesöken på biblioteket. I samarbete med kommunens förskolepersonal verkar biblioteket för att ge förskolebarnens språkutveckling goda förutsättningar. Genom dialogen med förskolorna sammanställer bibliotekspersonalen lämpliga mediedepositioner som levereras kontinuerligt under året.

Modersmålets stora betydelse för barns och ungas språkutveckling är omvittnad, vilket tillgodoses bland annat genom tillgång till Polyglutt, en webbaserad tjänst med barnböcker på stort antal utländska språk. Dessutom erbjuder biblioteket sagostunder på fyra olika språk och ett varierat mångspråksutbud på bibliotekets barnavdelning.

Bokstart, ett projekt med finansiering från Kulturrådet, är inne på sitt tre år. I projektet tar barnbibliotekarien kontakt med nyblivna föräldrar via Barnhälsovården på vårdcentralerna för att vid möten lyfta fram vikten av det ömsesidiga samspelet och föräldrarnas högläsning för att ge barnet en bra språkstart med barnets bästa i fokus.

I det läsfrämjande utbudet på fritiden för lite äldre barn och unga anknyter biblioteket i hög grad till Barnkonventionen. Det gäller vid Banned books-aktiviteter på fritidsgården, liksom vid Mangahäng och Queerhäng. Aktiviteterna formas så att de blir relevanta för de unga besökarnas livssituation, till exempel skapar personalen ett tryggt sammanhang i aktiviteten Queerhäng för unga vars könsidentitet skiljer sig från normen. Vid Banned books-träffarna diskuteras innehållet i de respektive

böckerna som man läst samt vad som ligger till grund för att de förbjuds och censureras i åtskilliga länder runt om i världen.

Vid nyordning för kommunens konstinköp har beslut tagits om att den tidigare konstkommittén från och med april 2023 ersätts av ett konstråd med representation även av deltagare under 18 år. Vid nyordningen gjordes en Barnkonsekvensanalys.

Eckbacksbadet

Alla barn är välkomna till badet och dess verksamhet. I barnverksamheten arbetar personalen för att varje enskilt barn ska ha förutsättningar för att lyckas och utvecklas.

Föreningsstöd

Vid beslut om bidrag till föreningslivet prioriteras verksamheter som riktar sig till barn och unga. Genom att stötta föreningar som bedriver barn och ungdomsverksamhet erbjuds fler möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid för målgruppen. Att erbjuda 0-taxa för föreningar som arrangerar barn- och ungdomsverksamhet i Arboga kommuns idrottshallar och idrottsanläggningar gör också att medlemsavgifter kan hållas nere. Det bidrar till möjligheten till en mer öppen och tillgänglig fritid för alla barn och unga.

Fritidsbanken erbjuder gratis utlåning av sport- och fritidsmaterial. Det gör att alla, oavsett bakgrund eller andra förutsättningar har möjlighet att prova olika typer av aktiviteter.

Förebyggande ungdomsarbete

All verksamhet som bedrivs inom ramen för det förebyggande ungdomsarbetet syftar till att skapa fler aktiviteter, mer ändamålsenliga aktiviteter och ge fler möjligheter till vuxet stöd för ungdomar. Genom en nära samverkan mellan skola, socialtjänst fritid och säkerhetssamordnare kan aktuella trender tidigt observeras. Tack vare den nära samverkan mellan förvaltningar och andra aktörer, inte minst inom civilsamhället, ges unga människor möjligheter till fler mötesplatser och ett attraktivt utbud av aktiviteter.

7 Ekonomi

7.1 Driftredovisning

Ekonomi, tkr	Utfall jan-dec 2022	Utfall jan-dec 2023
Verksamhetens intäkter	12 068	9 552
Verksamhetens kostnader	55 777	29 316
Nettokostnad	43 709	19 763
Budget	44 097	19 950
Årets resultat	388	187
Investeringsutgifter	647	937
Investeringsinkomster	0	0
Nettoinvesteringar	647	937

Datum
2024-02-12Diarienummer
FKN 19/2024-042

Enhet/område/vht	Bokslut 2022	Budget	Utfall jan-	Avvikelse	Avvikelse	Avvikelse
	2023	2023	dec 2023	helår	prognos	prognos tertial delår
Politisk verksamhet	649	399	502	-103	-100	0
Gemensamt/driftbidrag	2 384	982	682	300	370	0
Förebyggande ungdom (SN/BUN/FOK)	339	354	229	124	0	0
Föreningservice	2 810	2 914	2 710	204	130	0
Badet	19 125	6 104	6 470	-366	-400	0
Ungdomsenheten	9 715	0	0	0	0	0
Kulturverksamhet inkl. bibliotek	8 687	9 198	9 170	28	0	0
Summa	43 709	19 950	19 763	187	0	0

Driftprojekt	Bidrag 2023	Kostnader 2023	Kvar av bidragen
Stärktabibliotek 20-22	46	-46	0
Stärktabibliotek	127	-127	0
Stärktabibliotek ansökan 22	600	-503	97
Stärktabibliotek ansökan 23	400	0	400
Bokstart Regionsamarbete	191	-105	86
Inköp Medier (Kulturrådet)	73	-38	35
Läsfrämjandelyftet	108	-25	83
Summa	1545	-844	701

Fritids- och kulturnämndens utfall för 2023 är + 187 t kr.

I rapporten Tertial 2023, FKN 2023-04-17, § 28, baserat på utfall till och med mars, var prognosen en budget i balans. Helårsprognos, baserat på utfall per den 2023-08-31 visade på en budget i balans, FKN 2023-09-11, § 40.

- Politisk verksamhet

Fler sammanträden har genomförts i år jämfört med tidigare år. Ersättningen till ledamöterna har höjts och utfallet för förlorad arbetsinkomst är betydligt högre än tidigare år.

- Gemensamt/Driftbidrag

Omorganisation av fritids- och kulturnämndens verksamheter har gjorts och medarbetarna på tidigare fritids- och kulturförvaltningens kansli överfördes till kommunstyrelseförvaltningens administrativa enhet. Nämndsekreteraren har varit utlånad till barn- och utbildningsnämnden och den tidigare förvaltningschefstjänsten är vakant.

Avtal som ska omförhandlas blev inte klara under året.

- Förebyggande ungdom

Aktivitet som planerades kunde inte fullföljas och det var för sent på året för att göra om planeringen.

- Föreningservice

Bidragsutskottet "sparade undan" en summa ifall det skulle inkomma ansökningar om bidrag för extraordinära utgifter för föreningarna. Kostnaderna för egna arrangemang är lägre.

- Anläggning - Ekbacksbadet

Minskade inkomster badavgifter och försäljning, - 700 t kr. Minskad personalkostnad + 210 t kr, El-28 tkr, fjärrvärme -32 t kr och VA -140 t kr, vilket hjälpts upp av statligt elstöd, + 250 t kr.

Driftprojekt finansierat av statsbidrag eller andra externa medel (1 545 t kr)

Biblioteket har fått statsbidrag från kulturrådet och kan därmed bedriva annan utökad verksamhet än vad som annars vore möjligt.

Biblioteket har via det regionala samarbetet erhållit bidrag för olika projekt som möjlighet ett större kulturutbud för medborgarna i Arboga.

7.2 Investeringsredovisning

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2023	Utfall jan-dec 2023	Avvikelse helår	Avvikelse Prognos delår	Avvikelse prognos tertia
Bibliotek	440	0	440	0	0
Eckbacksbadet	140	139	1	0	0
Konstnärlig utsmyckning	871	799	72	0	0
Summa	1451	937	514	0	0

Eckbacksbadet är klara med investeringarna för 2023. Inventarier till den nyöppnade relaxen samt linor till utebassängen.

Biblioteket. De anpassningar och renoveringar som planerades för 2023 har inte kunnat slutföras. Fastighetsägaren arbetar med ventilationsfrågan och renovering av långväggen i galleriet. Arbetena beräknas kunna slutföras under 2024. 440 t kr begärs överflyttade i kompletteringsbudgeten.

Konstnärlig utsmyckning - Åspegeln - är slutfört.

8 Nyckeltal

Verksamhetsnyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bibliotek, antal besökare	80 758	76 000	52 724	42 048	57 128	58 231
Bibliotek, aktiva låntagare under 18 år						2 805
Ekbacksbadet, antal besökare	111 573	115 100	80 504	59 758	84 120	88 710
Föreningsstöd, antal föreningar som söker stöd.						50
Föreningar, antal föreningar som beviljats stöd						49
Studieförbund, antal cirkeltimmar	35 100	34 153	23 120	6 890	10 534	

9 Utredningsuppdrag

Översyn av modell för föreningsbidrag, inklusive handläggning och utskottsfunktion. Beslut i fritids- och kulturnämndens tidigare strategiska och ekonomiska plan.

Fritids- och kulturnämnden har fått uppdrag från kommunstyrelsen att ta fram ett politiskt program för fritids- och kulturområdet i Arboga, KS 2022-03-29, § 74, dnr KS 136

Ansvaret för anläggningar är överfört från fritids- och kulturnämnden till kommunstyrelsen och därmed avslutas fritids- och kulturnämndens utredningsuppdrag som gäller anläggningar. Beslut är fattade i kommunstyrelsen om utredning i samma frågor. Det gäller följande utredningar:

- Utreda möjligheten till andra driftsformer av Ekbacksbadet och vilka effekter det i så fall kan få på kommunens ekonomi.

Beslut fattat i kommunstyrelsen, SEP 2023 KS 36/2023, gällande utredning av driftsformer av Ekbacksbadet.

- Utreda om/hur verksamheten på Mekens IP kan flyttas till Ekbackens IP.

Enligt beslut i ärende KS 483/2020, får kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att tillsammans med KFIA och andra berörda undersöka flytten av idrottsanläggningarna från Sturevallen till annan lämplig plats. Förslag finns att utveckling av Ekbacksområdet ska utredas och då bör samtliga fotbollsplaner inom tätorten ingå i uppdraget.

- Utredning av driftsform av kommunal ridskola. Beslut KS 2022-06-21, 127.

Beslut är taget i kommunstyrelsen om översyn av tjänster och administration, vilket för att fritids- och kulturnämndens uppdrag i frågan kan avslutas.

- I samverkan med övriga nämnder och bolag gällande översyn av tjänster för ledning och administration Avslutas i och med att uppdrag finns enligt SEP 2023 KS 42/2023

Fritids- och kulturnämnden samverkar med kommunstyrelsen i de utredningar som tangerar fritids- och kulturnämndens verksamheter.

10 Framtid

Gemensamt

Intresset för fritids- och kulturaktiviteter är stort i Arboga och utgör en viktig del av det moderna samhället. Ett rikt fritids- och kulturliv bidrar till stadens attraktivitet för boende, näringsliv, handel och besöksnäring.

De kommande åren kommer vara utmanande i och med de allt stramare ekonomiska läget. De kommande årens utmaningar kan sammanfattas:

En ekonomi i balans

Rikt utbud på fritids- och kulturaktiviteter inom befintlig budget

Ökade kostnader

Föreningslivets förutsättningar

Personal- och kompetensförsörjning

Lokaler, teknik och utrustning för att kunna möta moderna krav

Digitalisering

Arbete med att ta fram det fritids- och kulturpolitiska programmet fortgår även under 2024.

Biblioteket

Biblioteket fortsätter att erbjuda fri kunskap och kultur för alla Arbogabor. I uppdraget finns en stark betoning på att ge demokratin förutsättningar, det vill säga att värna åtkomst till kunskap, kultur och lärande för att människor ska kunna utvecklas för att skapa sig en egen framtid och med gemensamma krafter skapa en tillvaro där Arbogaborna verkar tillsammans, med alla människors lika värde som utgångspunkt.

För att stödja kommunens kulturliv och verka för dess demokratiska utveckling satsar biblioteket särskilt på att erbjuda en service av mycket god kvalitet, gärna i samverkan med andra aktörer, där verksamheten för barn och ungdom är prioriterad.

Språket är helt centralt för individens förmåga till delaktighet i samhället. Projektet "Bokstart" vänder sig till de nyblivna föräldrarna och deras barn för att uppmuntra familjerna till läsning och språkstimulans med hjälp av bibliotekets resurser. Sagostunder på olika modersmål som talas i Arboga bidrar till barnens språkutveckling, och ger dem verktyg för att möta livet. I framtiden vill biblioteket nå fler unga och ge plats för ungas initiativ i högre grad.

Biblioteket ska med sina olika funktioner: mötesplats, informations- och kunskapscenter, kulturinstitution, sträva efter att nå bredare förankring lokalt, såväl hos ovana vuxna biblioteksbesökare som hos barn och unga. Medborgarkontoret ska erbjuda stöd i kontakt med myndigheter och andra samhällstjänster samt hjälp att klara av digitala verktyg i vardagen.

Biblioteket kommer att medverka i arbetet med den konstnärliga utsmyckningen och planering av biblioteksdelen i bygget av ny grundskola.

Enligt skollagen ska alla elever ha tillgång till ett bibliotek. Nuvarande regering har beslutat att Sveriges grundskolor ska ha bemannade skolbibliotek från och med hösten 2025. Frågan om bemannade skolbibliotek i Arboga behöver utredas.

Eckbacksbadet

I närområdet finns flera nya bad som konkurrerar och Eckbacksbadet måste se till att badets popularitet bland besökarna bibehålls och en utveckling av utomhusbadet är önskvärd. Inomhus återstår renovering av "gamla damsidan" på relaxen.

Föreningsstöd

Föreningslivet står inför stora utmaningar. Någonstans att vara, oavsett om det är idrottshallar, konsertlokaler eller mötesrum är en viktig fråga för föreningarna. Det är därför av största vikt att underhåll och utveckling av lokaler fortsatt prioriteras. En annan viktig fråga för föreningarna är svårigheten att hitta engagerade medlemmar. Oavsett om det handlar om ledare, styrelsemedlemmar eller funktionärer behöver många föreningarna hitta fler personer. Framöver behöver Arboga kommun försöka hjälpa till att underlätta arbetet för föreningar för att fortsatt ha möjlighet att ha det aktiva föreningsliv som finns idag. Att utbilda ledare och stötta föreningslivet på det sättet är en möjlighet. En annan är att förenkla administrationen för föreningslivet till exempel genom digitalisering av bidragshanteringen.

Ett fortsatt ekonomiskt stöd är viktigt för utvecklingen av föreningslivet. Kostnader ökar och så även för alla föreningar. Med den inflation som råder i dagsläget är ett oförändrat ekonomiskt stöd i realiteten ett minskat stöd. Det betyder att på sikt kan föreningar komma att behöva höja medlemsavgifter. Något som i förlängningen leder till minskad möjligheten för alla att delta i en aktiv och meningsfull fritid. Den 0-taxa som idag råder för föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet bidrar till att kostnader kan hållas nere och bör även fortsättningsvis leva kvar.

Anläggning

På uppdrag av kommunstyrelsen genomförs utredning gällande ridhusanläggning.

11 Sammanfattning

Fritids- och kulturnämnden fullgör kommunens uppgifter inom fritids- och kulturverksamheten. Nämnden ansvarar för biblioteket, som också är skolbibliotek och medborgarkontor, Ekbacksbadet samt verksamheter inom förening och idrott.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-06-12 § 98 (KS 105/2022) att fritids- och kulturförvaltningen upphör som egen förvaltning från och med den 15 juli 2023. Vidare beslutades att fritids- och kulturförvaltningens Ungdomsenhet (kulturskola och fritidsgård) överförs till barn- och utbildningsförvaltningen och ingår i barn- och utbildningsnämndens ansvar. Övriga enheter samordnas med kommunstyrelseförvaltningen. Arbetet pågår med att forma den nya organisationen.

Biblioteket har haft ett brett och varierat utbud av aktiviteter för barn och vuxna. För de vuxna har det erbjudits författarbesök, läsfrämjande insatser och föreläsningar inom vitt skilda ämnen. För barnen har det erbjudits på teater, sagostunder och ett brett utbud av lovaktiviteter. Läsfrämjande insatser har genomförts på Gluggen, i samverkan med föreningslivet samt ute på skolor. Konstupphandlingarna för Åspegeln och Skogsläntan är avslutade.

Relaxavdelningen på Ekbacksbadets övervåning har renoverats. Arbetet påbörjades under sommaren 2022 och relaxen öppnade igen i början av mars 2023. Under hösten har Ekbacksbadet haft flera problem med driften, som medfört att badet behövt stängas.

Under året har ett samverkansprojekt mellan barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och fritids- och kulturnämnden startats. Med fokus på Nybyholmsområdet och med skolan som utgångspunkt är målet att med gemensamma krafter öka skolresultat och skolnärvaro, minska antalet personer som får försörjningsstöd och öka antalet aktiva i föreningsaktiviteter samt öka den fysiska aktiviteten i området.

Fritids- och kulturnämnden har nio mål och 17 mätningar som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Fem av målen bedöms som helt uppfyllda och fyra som "i hög grad uppfyllda".

Fritids- och kulturnämndens utfall för 2023 är + 187 t kr. Ekbacksbadet och politisk verksamhet är de verksamheter som visar minusresultat. På plussidan finns minskat behov av korttidsvikarier och föreningsstöd. Biblioteket har fått statsbidrag från kulturrådet och kan därmed bedriva annan utökad verksamhet än vad som annars vore möjligt.

Ekbacksbadet är klara med investeringarna för 2023. För bibliotekets del har investeringarna inte kunna slutföras.

Biblioteket fortsätter att erbjuda fri kunskap och kultur för alla Arbogabor. Biblioteket ska med sina olika funktioner: mötesplats, informations- och kunskapscenter, kulturinstitution, sträva efter att nå bredare förankring lokalt, såväl hos ovana vuxna biblioteksbesökare som hos barn och unga. Medborgarkontoret ska erbjuda stöd i kontakt med myndigheter och andra samhällstjänster samt hjälp att klara av digitala verktyg i vardagen.

Biblioteket kommer att medverka i arbetet med den konstnärliga utsmyckningen och planering av biblioteksdelen i bygget av ny grundskola.

Enligt skollagen ska alla elever ha tillgång till ett bibliotek. Nuvarande regering har beslutat att Sveriges grundskolor ska ha bemannade skolbibliotek från och med hösten 2025. Frågan om bemannade skolbibliotek i Arboga behöver utredas.

I närområdet finns flera nya bad som konkurrerar och Ekbacksbadet måste se till att badets popularitet bland besökarna bibehålls. Ekbacksbadet fortsätter utveckla utbudet av kurser med mera utifrån efterfrågan från Arbogaborna.

Föreningslivet står inför stora utmaningar. Någonstans att vara, oavsett om det är idrottshallar, konsertlokaler eller mötesrum är en viktig fråga för föreningarna. Det är därför av största vikt att underhåll och utveckling av lokaler fortsatt prioriteras. En annan viktig fråga för föreningarna är svårigheten att hitta engagerade medlemmar. Oavsett om det handlar om ledare, styrelsemedlemmar eller funktionärer behöver många föreningarna hitta fler personer. Ett fortsatt ekonomiskt stöd är viktigt för utvecklingen av föreningslivet. Kostnader ökar och så även för alla föreningar. Med den inflation som råder i dagsläget är ett oförändrat ekonomiskt stöd i realiteten ett minskat stöd.

De kommande åren kommer vara utmanande i och med de allt stramare ekonomiska läget.